

ТРИ ЦЕНТИ

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ

ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Сокоу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ХОЧЕ ПЕРЕЖДАТИ СТРАЙКОВУ КРИЗУ

Президент Труман досі не вмішався в справу морського страйку, хоч минуло п'ять днів від його викликання. Він полишив наладнання страйку секретареві праці Луїсові Швеленбакові, бо з його дозвільшення скликало Раду Стабілізації Платень на вівторок 10 вересня. Рада має ще раз основно призначитися над зрівнянням платень моряків з юніі Американської Федерації Праці з платнею моряків з юніі Конгресу Промислових Організацій. Для вирішення цієї справи вказано на переслухання представників юніі знад Тихого океану і знад Атлантийського океану. Однак оба представники заповіли що на наради не прибудуть.

Внаслідок страйку моряків повстають різні ускладнення як в економічній так і в господарчій житті краю. Зі Сан Франсиско звідомляють ще про одну „кризу“ внаслідок страйку, а це в місіонарській праці. Кораблем Марін Лікс мали відіхати 400 пресвітеріанських місіонерів на Далекий Схід до Азії для проповідництва і місіюно-культурної праці, однак корабель не міг відплисти із страйку залози.

Предсідник Американської Федерації Праці Вільям Грін у своїй промові в Пінтсбургу заявив, що лише „глухота“ уряду“ причинилася до викликання страйку моряків. Глухота мала б полягати в цьому, що урядова агенція затверджує наладнання платні, а це є саме те, чого хочуть комуністи, твердив Грін. „Ми хочемо бути вільними людьми, що вміють продавати вільно свою працю, а не бути приневоленим до праці за платню, призначену урядом“ — заявив Грін.

ПОЛІТИКА НА ПЕРШОМУ МІСЦІ НА ЮНІЙНІЙ КОНВЕНЦІЇ

Негайно після отворення конвенції юніі електричних робітників у Милвокі поставили деякі делегати резолюцію, щоб між Злученими Державами й советською Росією наладнати ближчу політичну співпрацю. Водночас появилася теж пропозиція іншої резолюції, а це, щоб юніі стрималася від всякої політичної акції, яку підтримує чужинний уряд серед груп в Америці. Резолюція домагається теж, щоб члени Комуністичної Партії не мали права бути вибраними до уряду юніі.

ЦІНИ НА МЯСО ГОТОВІ ДО ОПРИЛЮДНЕННЯ.

Згідно з новим законом про контроль цін Бюро Адміністрації Цін приготувало новий ціник для продажу різних родів мяса в дрібній продажі. Ціником буде користуватися мільон продавців дрібного продажу в цілому краю. Тому, що вже 70 днів минуло від часу останнього управління цін урядом, важко буде мясарам приновитися до нового зарядження тимбишше, що тим разом, як це заповідає влада, буде введена строгіша контролю над продавцями, щоб недопустити до поновної появи чорного ринку. Для контролю уряд збільшив число інспекторів і використає досвід з попередніх нестач при контролі цін.

У пресі появилася вісти про нову небезпеку нестачі мяса на ринку. Ця небезпека може ще збільшитися хвилево тим, що нові інспектори, назначені урядом, самі будуть купувати мясо в крамницях, щоб у такий спосіб могли приловити надужиття при виконуванні нового закону.

КОМУНІСТИ ВІДТЯГАЮТЬ СВОЇХ КАНДИДАТІВ.

У стейті Нью Йорку Комуністична Партія відтягнула своїх кандидатів при надходячих виборах на різні стейтові уряди, щоб у такий спосіб „підтримати демократичні елементи проти реакційних елементів, які стоять за губернатора Дюїя“. Однак кандидат Демократичної Партії на губернатора, сен. Мід, прилюдно вірікся всякого зв'язку з комуністами і заявив, що не потребує їх підтримки при виборах. Провідники стейтової Американської Партії Праці теж узялися за подібну тактику і відтягають своїх кандидатів на різні становища за малими витками.

АНТИСЕМІТИЗМ ЯК ХРИСТІАНСЬКА ПРОБЛЕМА.

Таку тему обговорювано на міжвіроісповідній конференції складеній з делегатів, які прибули з околиць Середнього Заходу до Шікаго. Тему порушив бувший президент каледжу Васар, д-р Генрі Н. Мек Кракен, котрий шойно вернувся з Лондону з подібної конференції жидів і християн. Він сказав, що антисемітизм має погубний вплив на суспільне життя і ніякий правдивий християнин не може бути антисемітом. Інші промовці підносили вагу правдивого релігійного життя, щоб недопустити до поширення комунізму.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

Конгресмени проти дальшої висилки матеріялів до Югославії

Сенатор Стайл Бріджес з Нью Гемшир запротестував перед департаментом стейту проти дальшої висилки будьяких матеріялів для вжитку уряду Тіта в Югославії, а зокрема проти висилки залізничних рейків із припасів, призначених для Китаю. Департамент стейту заявляє, що з висилкою рейків до Югославії в нічому не потерпить висилка рейків до Китаю, бо ця країна дістане це, що для неї було призначено. Щодо рейків, то департамент стейту провірив, чи залізничні рейки можна перетопити на військовий виряд і прийшов до висновку, що в Югославії лежить повно знищених військових тенків і їх у першу чергу можна б ужити на війсьну ціль, без потреби перетоплювати рейки.

Репрезентант Бернард Дж. Керні з Гловерсвил, Н. Й., зажадав, щоб уряд стримав всякі посланки до Югославії, включаючи й допомогові атеріяли, які висилає УНРРА, „доки вбивці американських летунів не будуть приловлені й покарані“.

Безогляду на акцію уряду предсідник юніі докових робітників у Нью Йорку, Джозеф П. Райен, видав наказ членам юніі, щоб вони відмовилися ладувати кораблі, які мають іти з допомогою до Югославії, поки „не будуть пороблені зарядження проти тих, які зістрілювали американські літаки, на яких згинули п'ять американських летунів“.

МОНТГОМЕРІ ПРИЗДИТЬ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Полевий маршал Великої Британії, вайкавіт Монтгомері, який обіздив Канаду для провірки оборонних заряджень на випадок війни, покінчив каналіську обіздку і має приїхати до Злучених Держав. Він має відбутися конференцію з начальником Головної Булави ген. Двайтом Айзенгавером, а опісля має переїхати через Стейти і при вій нагоді виголосити три промови про потребу спільної оборони Злучених Держав і Канади.

Злучені Держави і Австралія відкидають советське обвинувачення проти Греції

Злучені Держави, які обстоювали думку, що Рода Безпеки розглянула обвинувачення Мануйльського проти Греції, тепер виступили першим оборонцем Греції. Американський представник в Раді Безпеки пропонує звільнення американських спостерігачів про грецькі вибори, оборона побут британських військ у Греції, які у великій мірі причинились до стабілізації відносин та відкидає інші обвинувачення Мануйльського як „абсурдні“ та „неімовірні“. Американського представника піддержував австралійський, виступаючи рівночасно з домаганням, щоб Рода Безпеки розглянула обвинувачення Греції проти Югославії, Болгарії і Альбанії. Він теж зробив конкретне висноження, щоб Рода Безпеки зняла советське обвинувачення проти Греції з порятку своїх наряд, як безпідставне і турбуюче. Представник Альбанії, якому дозволено висловити свою думку в цій справі, жалівся насамперед на відкинення внеску його країни про прийняття її в члени Об'єднаних Держав, а опісля пробував піддержувати обвинувачення видвингнені Мануйльським.

БОЛГАРСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА.

Офіційно повідомлено зі Софії, Болгарія, що підчас плебісциту 92% голосуючих заявили проти монархії і за республікою. На всіх 4,478,300 управнених до голосування, голосували 4,103,000, з того 3,801,160 за республікою, 179,275 за монархією, а інші віддали чисті картки. Республіка буде проголошена офіційно на засіданні Національної Асамблеї в найближчу неділю. Королівська сім'я — дев'ятилітній король Семеон II та його мати королева Йоанна і сестра Марія Люїза одержать 20,000,000 доларів з королівського майна і вже вибираються на вигнання до Єгипту. При висліді болгарського плебісциту американська преса пригадує, що в Болгарії від довгого часу переводилося основну „чистку“, а в коментарях не скривається переконання, що болгарський плебісцит переведено по плану з Москви та що це є дальший крок до всесловянської федерації, яка завжди була на першому плані московського імперіалізму.

ВІДЛОЖЕНО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Генеральний секретар Об'єднаних Держав Тригва Лі повідомив, що йдучи на зустріч домаганням Советського Союзу, Франції, Китаю і Бельгії, відложено засідання Головної Асамблеї О.Д. з 23. вересня на 23. жовтня, під умовою, що ця дата вже є остаточно. Це вже друге з черги відложення згаданої конференції і воно витворило нові комплікації, насамперед у створенні відповідних агенцій, які мали б перебрати діяльність УНРРА та її піклування війсьними біженцями. Нова Міжнародна Організація ще не є затверджена, ані не має ще призначеного бюджету, а фонди, якими вона розпоряджає, є недостаточні для створення і розбудови відповідного штабу. Теж не досягнено ще згоди, які країни і скільки мають давати грошей для цієї організації.

АМЕРИКАНЦІ ЗААРешТУВАЛИ В ТРІЕСТІ 6 ЮГОСЛАВІАН.

З Трієсту повідомляють, що американська військова поліція заарештувала там шістьох югославських вояків, які мали при собі ручні гранати. Їх заарештовано після бомбового замаху на один італійський лім, при чому дев'ять італійців були поранені. Заарештовані югослави були сторожами потягу з допомогою УНРРА, але їм не дозволяється носити зброї. У міжчасі до трієстського порту причалив британський кружляк „Аякс“, призначений для піддержки американському кружлякові Гонтінгтон, який опісля повинен долучитися до американської флоти, що зараз відвідує Грецію.

РАДІСТЬ В ЯПОНІ, БО ЗАРОДИВ РИЖ! — Голод дошкулуює населенню в Японії цілком певно більше ніж те, що край знайшовся у заряді чужинців. Та цього року була, як кажуть, ідеальна погода і завдяки цій обставині рижові жива вдались знаменито. Тут бачимо, як риж надійшов до малого містечка і його розпаковують, щоб розділити між голодне населення, для якого риж є головною поживою.

ЮГОСЛАВІЯ ЗАСТОСОВУЄ ПІРАТСЬКУ ТАКТИКУ НА МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

З Парижа повідомляють, що підчас дебат над справою італійсько-югославського кордону югославська делегація почала застосовувати піратську тактику, яка може викликати кризу у відповідній комісії та ще більше скомплікувати дальший перебіг Мирової Конференції. Югославський представник М. Карделдж заявив, що Югославія не прийме жодної децизії і не підпише договору з Італією, якщо не будуть „направлені всі кривди“ які Італія заподіяла Югославії. Ця заява була великою несподіванкою для всіх і навіть для деяких членів самої югославської делегації. До інших справ заторкнених в подібних комісіях належали: 1. Британський уряд зголосив своє домагання 11 біліонів доларів відшкодування від Італії, заплати якого не домагається від Італії негайно та які повинні бути використані на відбудову країни. Англіїці запропонували теж іншим країнам, щоб зайняли подібне становище. 2. Американська делегація виступила проти насильного переселювання національних меншин. 3. Греція домагається допущення її військових спеціалістів для встановлення „стратегічного кордону“ з Болгарією. 4. Справа відшкодування за приватну власність Об'єднаних Держав в Балканських країнах та Фінляндії. 5. Справа репатріації італійських воєно-полонених.

ІТАЛІЯ КУПУЄ ВІД АМЕРИКИ ВОЄННИЙ ВИРЯД.

На підставі окремого, тількищо підписаного договору між Італією і Злученими Державами, Італія купує від Злучених Держав весь військовий виряд, який залишиться після відкликання американських окупаційних військ з Італії та Середземноморської області. Закупочний договір не охоплює боевого матеріялу й амуніції. В спосіб заплати згадується теж про вимину італійсько-американських студентів на студії в згаданих країнах.

АМЕРИКАНСЬКА ВОЄННА ФЛОТА В ГРЕЦІЇ.

Зеднання американських військових кораблів з літаконосцем Франклін Делано Рузвельт закінчили свої чотироденні відвідини в Греції. На пращання 79 літаків з авіацією перелетіли понад столицею Греції в парадних формаціях.

ГРЕКИ НЕ БАЖАЮТЬ ШЕ ВІДКЛИКАННЯ БРИТАНСЬКОЇ ЗАЛОГИ.

У зв'язку зі заявою британського амбасадора в Атені, що британські війська почнуть евакуювати столицю Греції та її область вже 15 вересня, грецькі військові крути висловлюються, що таку евакуацію вони вважають за передчасну і незручну з огляду на міжнародне політичне положення. Грецький прем'єр, що зараз перебуває в Лондоні, мав конференцію з британським міністром закордонних справ та з Грецьким королем Юрієм II. Біля місцевості Ларіса авто УНРРА з грецьким шофером та британським урядником наїхало на міну, підложену — як згадується — комуністами. Грек і англієць були вбиті.

З НАРАД ХАРЧОВОЇ І СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

В Копенгазі, Данія, відбуває свої наради т. зв. Харчова і Сільсько-господарська Організація Об'єднаних Держав, яка на останньому засіданні ухвалила одностайно запросити Советський Союз і Аргентину до участі в нарадах в комісії, метою якої є підготувати подрібний план для світового прохарчування та стабілізації цін на харчі. Советський Союз і Аргентина до згаданої організації не належать.

ЖИДИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОДІЛУ ПАЛЕСТИНИ.

У зв'язку з відкриттям в Лондоні конференції в справі Палестини, зі сіоністичного боку заявляють, що уряд Злучених Держав піддержує жидівську концепцію поділу Палестини і в цій справі мав уже звернутися до британського уряду. Жиди тільки на цій базі погоджуються брати участь в будьяких переговорах. В Палестині, тимчасом, продовжується терористична акція жидівської підпольної організації яка ще посилюється у зв'язку з відкриттям конференції в Лондоні. Вночі проти 9 вересня в жидівській столиці Тель Авів виконано ряд замахів, при чому був вбитий один британський майор й один жандарм.

ПРОТИАМЕРИКАНСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ПОЛЬЩІ.

У зв'язку з недавнім виступом секретара стейту Бірнса в Штутгарті, у Варшаві відбулися демонстрації, при чому товпа зібралася перед будинком американської амбасади, підносячи оклики проти заяви Бірнса в справі польсько-німецького кордону на Одрі. Демонстранти виступали теж проти провідника польської опозиції Міколайчика, який з черги заявив свою солідарність з польським урядом в справі кордону на Одрі.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Foreign and Jersey City Rates:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СТАЛІН І „МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ЦВИНТАР“

Американська преса передала останніми днями чутки про те, що Сталін таки відступить Польщі частину західно-українських земель, разом зі Львовом. Подібні чутки, як знаємо, кружляють в цій пресі теж і тоді Кремль визначував границі Польщі на заході й сході. Тоді повідомляли навіть з Вашингтону, що Сталін віддасть Польщі Галичину зі Львовом, про що, між іншим, запевняв американських поляків сам президент Рузвельт, як це писалося у польській пресі. Однак сталося інакше, бо десь-щось подсувалось...

Ньюйорський „Нови Свѣт“, пишучи про нові чутки щодо „звороту“ Польщі „Малопольські Виходи з Львовом“, зазначає, що він уже кількома наворотами писав, що таке може статись: Та тепер, пише цей часопис, Сталін готов відступити Польщі на сході Галичину, з якої вже вигнано поляків, щоби в заміну за цей „малопольський цвинтар“ дістати від поляків згоду на „ревізію польсько-німецької границі“ на заході. Сталін, бажаччи перехилити німців в бік СРСР, а відвернувши від Англії та Америки, задумує доконати цього політичного звороту коштом польського народу, відбираючи Польщі приділені їй землі на заході та віддаючи їх назад німцям. Таке пише „Нови Свѣт“.

Скільки правди в згаданих чутках, не знаємо. Зате ми переконані, що Сталін дійсно може кожної хвилини віддати Галичину зі Львовом різним Осубкам, Берутам, чи іншим Хрущевим, що є тепер при владі у Варшаві з ласки Москви. Кремлін забрав там-українські землі головною тільки на те, щоб там зникли самостійницький український дух і зліквідувати ненавистний ним „український сепаратизм“, себто змагання до справді вільної, справді демократичної й справді соборної України. Тому, якщо Сталін буде певен, що він уже вигубив в Галичині до шенту „українських націоналістів“ і „сепаратистів“, Українську Церкву, як і це все, що можна називати справжньою українською, національною культурою — а крім цього ще й поляків, що не є просоветськими — то він цілком певно, без найменшого вагання, може віддати польському, большевицькому урядові цілу Галичину, або й більше української землі. Цю землю він і так уже заселив у великій мірі колоністами з Азії, що їх спровадила советська влада на місце виселених українців.

Та характеристичне у цій трагедії це, що поляки, як от „Нови Свѣт“, не можуть спромогтись ще й тепер добачити в Галичині українську землю, частину України, а не Польщі чи Московщини. Вони далі бачать тільки „польських вірлят з 1918 року, що поховані на личаківському цвинтарі“, не добачуючи з другого боку українських героїв, що пролягли стільки крові в обороні своєї рідної землі, що повисли за ту рідну землю на шибини, теж і на польських, та поховані теж і у Львові.

Посередництво в страйках

Найновіший загальний страйк моряків, а з ними примусово майже всіх інших морських робітників це справжня несподіванка навіть у нашій типовій країні робітничої свободи. Які шкоди він принесе державі, урядові й населенню, про це ще не час говорити. Однак час пригадувати над цим, чи робітничі страйки мусять повторятися подібно, як повторяться пори року, чи може їх можна б хоч до деякої міри обмежити?

Недавні страйки, які вибухли негайно після покінчення війни, а які від листопада 1945 року тягнулися до червня 1946 року, можна було оправдати. Вони прийшли після чотирічного застою в страйках. Вчасі війни робітник не мав права до відпочинку. Його принували до якнайбільшої продукції, він мусів працювати днем і ніччю, він не смів покинути праці без оправдання чи без дозволу. Отже, коли після покінчення війни трапилося людям нагода скинути із себе пута, а маєтковий стан їм на це дозволяв, вони пустилися на довге безробіття. Дивне в тому й те, що проти страйків не дуже йшли і підприємці. Вони були свідомі того, що їх підприємства втрачати мільйони доларів, однак вони були приготувані на це до певної міри, бо після війни треба було перевести так звану „реконверзію“, тобто переміну воєнного промислу на мирний. Замість зводити боротьбу із страйкарями, підприємці вели переговори з урядом за право підвищити ціни на свої продукти, бо ціни були диктовані урядом. Підприємці згорі були приготувані дати підвищені робітникам, хоч може не таку, яку хотіли страйкарі. Все це разом склалося на те, що страйки перейшли на загальний мирний і не було ні одного випадку смерті, а насильства були обмежені до мінімуму.

Закордонний світ дивувався, що то діється в Америці, Советські газети радувалися, що американський демократичний системі вже приходить кінець, бо такі події як загальний страйк на залізницях, у залізному промислі та в морським перевозі це вже мало що чи не заповідь революційного перевороту в якійсь державі. Коли глядіти на минулі страйки з цієї точки, то треба хіба признати, що таке явище можливе лише в американській демократії.

Однак страйки з 1945-46 теж і дечого навчили. Насамперед загальне переконання, що так звана збірка, чи там колективна відповідальність юній за своїх членів, має свої добрі сторони. Хоч як докучливою показалася сила так званих „юнійних босів“, так з другого боку ці боси зрозуміли свою відповідальність за успіх страйків і за вислід переговорів з підприємцями.

З такої точки треба виходити при різних непорозуміннях. Що правда, непорозуміння повстають частіше з причин залежних від підприємців, ніж від робітників. Різноманітні родинні, наставницькі, менеджери, господарі і т. п. часто спричиняють недоволення між робітниками своєю нерозумною поведінкою, а це доводить не раз до диких страйків. Крім цього правильним часом для нових страйків є вигаснення контракту між юнією й підприємцем. І саме в такому часі треба комусь третьому вмішатися у такі непорозуміння.

Таким третім чинником є посередник. Досі посередником бував сам уряд і йому треба завдячити мирне наладнання недавніх страйкових рухів. Однак тоді показалося, що уряд не був як слід приготувані до посередництва, бо не мав ні відповідного числа ні відповідно кваліфікованих людей для таких справ. Тому

Микола Чубатий.

ГРЕЦІЯ ТА УКРАЇНА

Вже вдруге назначений Москвою „представник“ України Дмитро Мануйльський не поїде Грецію своїми скаргами до Ради Безпеки Об'єднаних Держав. Щоби відвернути увагу світа від советського насильства над Іраном, Д. Мануйльський іменем України перший раз вносить скаргу на Англію за це, що вона сповняючи бажання грецького народу утримує на території Греції свою залозу. Тепер вдруге Д. Мануйльський напастує грецький нарід, закидаючи Греції викликування збройних конфліктів на грецько-албанському кордоні, переслідування національних меншин в Македонії та Тракії і т. п.

Обвинувачення Дмитра Мануйльського проти грецького народу були такі безпідставні, що більшість членів Ради Безпеки при Організації Об'єднаних Держав зразу були рішені відкинути їх, як навіть цілком безпідставні, а які мають другу ціль. Зараз Рада Безпеки вирішила цю справу розглянути, хоча в жадному разі не тому, щоби хтось крім Советів та їх польського сателіта в Раді Безпеки признавав Мануйльському слушність.

Україна — „друга Греція“.

Д. Мануйльський з наказу Москви надуживає доброго імені України для каламукції міжнародного порядку й то у відношенні до Греції, старого сусіда та приятеля українського народу.

Україна та Греція мають між собою багато подібностей, якщо ці подібності не походять таки прямо з грецьких впливів на життя українського народу. Чужинні спостерегачі знаходять так багато спільних прикмет між Грецією і Україною, що деякі з них, як наприклад, німецький письменник Гердер, що в другій половині 18-го століття подорожував по Україні, назвав Україну другою Геладією (Грецією). Подібність двох країн та двох народів Гердер найшов в прикметах тих країн та в прикметах тих народів.

Клімат України здебільша погідний. Прекрасні тут краєвиди та чисті оселі. Українці мають схильність прикрашати всі предмети навіть практичного вжитку і це все нагадувало Гердеру Грецію та грецький нарід, що також має велике замилювання до краси в щоденному навіть житті. Крім цього Гердер найшов по

такий час, як ось несподіваний страйк моряків, повинен признавати відповідальність урядові чинники поробити на будучий підготову до виховання відповідно вишколених посередників і у відповідному числі.

доброти поміж українцями та греками у їх владі та в цілому поведінні. Гердерові подобалася поетична влада українців, їх цікавість до знання, їх чар у щоденному поведінні та вчасі родинних чи других торжеств. Спостереження Гердера дійсно мають свою основу у минулому українського та грецького народів, в їх близьких взаємних та в культурних вимінах поміж українцями та греками.

Старе українсько-грецьке побратимство.

Українці зустрілися з греками вже доволі вчасно, бо біля шістьсот літ перед Христом, коли то греки стали закладати свої торгові оселі на південних берегах України. Грецькі оселі на Україні стали правдивою копією життя греків в їх матернім краю, автім й зв'язки поміж грецькими колоніями над Чорним морем та матернім краєм були дуже живі. Тим способом вже вчасно Україна увійшла в контакт та була виставлена на культурне впливання греків, тоді найбільш цивілізованого народу світа, якого цивілізація на спілку з дещо пізнішою римською стала основою нашої нинішньої західно-європейської та американської культури.

Відносини українців до греків скоро стали переходити далеко поза чисто торговельні взаємини. Є нині переконання поміж вченими, що прекрасна українська народна мова, що українське народне мистецтво це впливи грецької цивілізації на старо-українську. Є навіть деякі сліди, що греки впливали на релігійні поняття українців. В історії є сліди, що далеко до Греції, на остров Дельфос, старі українці вислали свої делегації по жнивах з дарами української землі на торжества богині земних плодів. Дехто переконаний навіть, що українські обжинки, звичай рільничого українського народу, є грецького походження. Теж багато інших звичаїв українського побуту виводять від грецьких впливів на Україну.

Грецькі впливи на християнізовану Україну.

В зарані своєї християнської історії Україна знову зустрілася з греками, а саме з візантійською державою. Візантійська культура не була вже тільки мішаниною впливів культур передної Азії та старої Греції. Саме негативні прикмети візантійської культури як деспотію в державному устрою, хитрість та неморальність візантійської політики приписують азійським орієнтальним впливам.

Не диво проте, що нова грецька або візантійська культура не відповідала вповні духовості українця. Тому

приймаючи християнство з Візантії у грецькому обряді, Україна зберігала багато елементів своєї старо-української культури та приймала лиш це, що вважала пригойдом для її цивілізаційного поступу. Вже наша стара літопись згадує, що грецькі духовники були навіть переконали Святого Володимира вести кару смерті на злочинців, що пізніше відкликано, як невідхоже до української духовості.

В пізніших часах, навіть після упадку української держави, грецькі поселенці в Україні, співпрацювали з українським народом та нерідко причинялися до його культурних надбань. Кретьйський грек К. Корняк на переломі 16-го та 17-го століття був активним членом львівського Ставропигійського Братства фундатором його прекрасної вежі при церкві Св. Успенія, що досі вважається за найкращий твір ренесансу у східній Європі.

По так довгій українсько-грецькій побратимстві інтруз Дмитро Мануйльський, чужий і ворожий Україні та українському народові, каламутить вікові приязні відносини України та Греції. На щастя, Дмитро Мануйльський не виповідає волі українського народу. Він виповідає тільки волю свого покровителя Сталіна, тому цей фінтишний представник української нації так основно розходиться з усіми до теперішнім минулим поміж Україною та Грецією.

КОЖНИЙ СВОДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Uncle Sam Says

United States Savings Bonds are patriotic bonds because your country is still fighting enemy forces which can do to you what the Nazis and Japs were unable to accomplish. This enemy is inflation—run-away prices which can wreck you and your country. Every bond you buy today still serves your country because your continued investment in bonds keeps your dollars in a safe place and out of competition for the still scarce consumer goods.

U. S. Treasury Department

ОЛ. ЛУГОВИЙ Права автора застерігається.
БУРЕВІЙ
Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.
(Другий том трилогії „ОГНЕМ І КРОВ'Ю“).
ПЕРША ЧАСТИНА

43)

XII.
На давно неораних полях, під згарищами села Шини пішо виступили гусарська бригада. Хвиля поважна, заповіджена шойно вночі. Десь у своєму районі присягають Тимчасовому урядові і „Вільній Російській Державі“ уланські полки. Вишкочені чотирирокутником гусари ждуть дивізійний генералітет. Трубацькі чоти виграють нашивки розучену „Марсельзу“, — гимном Російська Республіка обзавестися ще не поспіла. Марсельзу замінює похоронне „Ви жертвою в бою“... І не знати, для кого трубацькі вигра-

ротка:
„Кленуся Богом і своєю совістю вірою і правдою служити Вільній Російській Державі й Тимчасовому Урядові. Кленуся слуханню виконувати накази своїх начальників, до останньої краплі крові й відданої боронити Батьківщину від ворогів зовнішніх і внутрішніх. З повним усвідомленням ваги присяги, осяною себе знаменням Хреста і підписуюсь“. Для лютеран згадку про хрест виключено. Для магометан — вставлено „Богом і його пророком“, для жидів — „Кленуся Богом Аленом“.

На церемонію переведення присяги прибули обидва нові, призначені фони, Круг і Кляук. Оба, старезні двірські генерали, з червоногранатовими відзнаками жандарського корпусу. Не постарілися вивчити як слід мову країни, що дала їм хліб і почеси. Гралися оба в великих революціонерів, в „Крігскамради“ ніколи нероз-

лучалися: разом приїхали в дивізію, разом і відїхали днів десять, дивізії не мало нашкодило. Прибули й генерали без становища — Ромей-ко-Гурко й Паволоцький. З коней не злазячи, сиротами поставали від полків в сторони, стали безучастними глядачами присяги частин, з якими зжилися, як могли і вміли дбали за воцїтвом, його усвідомлювали. Тепер, начеб соромилися незаслуженої образи. На їх місця прислали кого іншого, а їм не постарілася бодай яке будь інше призначення. Незабігнені шляхи високої політики!

„Фонам“ заграли зустріч, здали рапорти команданти полків, виконано все, що таким важним персонам належалося. Обїхали вони здовж внутрішніх сторін живого чотирирокутника, поздоровили кожного полк і стали посередні. Ломаною російщиною заговорив старший жандарм,

начальник дивізії фон Круг:

— Золдати!... Ще недавно ви були військами його імператорського величєства, государя імператора Ніколая Александровича. Тепер государ імператор нет. Наш государ імператор звеліка ляска до народ віддав владу Російська Імперія до Временний Правительство. Чому Временний Правительство, треба знати? Тому, ібо оно Временное. Тому ви тепер на „вранті і гінтерланді“ войско не його імператорського величєства, только войско Временное Правительство. Своя родной влясть войско обовязаний слюшать в порядку революційний дисципліна. Не бачимо ми тая своя влясть, а знаємо, що той влясть в наша дорогой отецество?! І дольжний своя влясть присягати! Присягати перед Бог і своя революційная совєсть! Гаспада полковники, начинайте!...

29) Тобто тимчасове.

„Загрівши“ ідіотичною промовою патріотичні почуття гусарських полків, Круг, а за ним і Кляук, позлазили із коней, поприкладали до дашків руки. Гримнула, як водиться „Марсельза“. Дессіно й Дараган повиходили наперед, щось порадилися. Дараган голосно скомандував обом полкам:

— Православні і католики зіваститися на місці!... Всі інші виступити ближче!... Виступило з чверть тисячі лютеран, магометан і жидів, гусар і старшин. Зрив команд — установитися по релігійній приналежності. Виділилося з три десятки лютеран на чолі з поручником ніжним, з десятком жидів з однією соткою магометан очолювалися підполковником Алібековим і ханами Ериванським, Нахичеванським та поручником Магомет-Герай - Беем, чернигівцями. Розмістилися в середині чотирирокутника, ближче гене-

ралів. Оба команданти полків зачали відчитувати текст присяги православним і католикам. Сотенні повторювали слова кожний своїм сотні. Наказу повторювати слова присяги кожним гусаром видати не здогадалися. Німу мовчанку воцїтва розуміли так, що в строю вояк мусить бути німим, наче риба. Відчитування закінчено, писарі рушили здовж лав відбирати підписи кожного гусара... І з присяги вишійшов величезний хляп...

На Ромейка і Паволоцького лави оглядалися, тільки вони прибули. Що човпліся в воцїтках чи старшинських головах — назверх не виявлялося. Стрій, по дисципліні, найсвятіше місце: без наказу не вільно порушитися, не то говорити, чи виходити. По прочитанні присяги наказано стояти вільно. Не поспіли сотенні наказу повторити, як почалося... (Дальше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

В УКРАЇНСЬКОМУ ТАБОРІ ПІД БРИТИСЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ

(3 листа, писаного до громадянина в Канаді).

От живемо в таборі, який утворився після капітуляції Німеччини і який містить у собі людей, різних щодо звання, думання й поглядів. Є тут люди з Наддніпрянщини, Галичини, Буковини і з усіх інших закутків України. Табор лежить недалеко моря на горбі. Перше враження, яке дає табор новоприбулим людям, не є найкраще. Сірі, низкі бараки, порозкидані на попелатій землі; сірі люди — все те монотонне, таке одноманітне! Так і хочеться втекти кудись, від цих сірих бар.

А проте, коли людина пробує якийсь час в таборі, привикне до оточення, втягнеться в працю, тоді не виглядає так страшно, як здавалося на початку. Та ж це цілком зрозуміле з психологічної точки погляду: час робить усе, «навіть скаженого бика привчає до ярма», як каже Шекспір.

У самих початках організування наш табор виглядав досить анархістично: був лише командант табору на яку ти-сячку людей і мав полагатися жити все та всім керувати. Але життя навчило дивитися на керування табором трохи інакше. Багато різних випадків — бійки, сварки і т. п. — приму-сили обрати управу табору і розподілити різні функції між різними людьми. Тепер керування табором удосконалилося. Існує правильний життя в таборах, вироблений нашою елітою на чолі з полковником О. Цей правильний передбачає утво-рення так зв. референтур для кожної ділянки праці. Зокре-ма є напр. референтури: фінансів, праці, господарства, культурно-освітніх справ, шкільництва, церковних справ, хоорони здоров'я і т. д.

Ці референтури мають своїх керівників-референтів, які вхо-дять до складу Головної Уп-рави, що в свою чергу підлягає так зв. Раді Таборів. На чолі всього керівництва табору стоїть головний начальник та-борів. Наш табор не цілий мі-ється тут і його частини по-розкидані на Фрідріхсорті, по-той бік каналу; на Гассе, май-же в самому Кілю; і наш тут, у Мельтенорті. Ці всі частини творять ніби окремі табори й тому є Рада Таборів і голов-ний начальник. Усі справи пе-редаються на затвердження го-ловному начальникові. Рада Таборів і Головна Управа об-ираються таборянами на один рік — для цього існує окреме зарядження щодо виборів — а головний начальник не може бути ні змінений, ні переви-браний. Отже виходить, що наш табор уявляє собою ніби

монархію із доволі примітив-ним способом управління. Крім цього ми маємо ще табо-ровий суд і поліцію. Вони теж мають свої правильники, ви-роблені Радою Таборів і за-тверджені головним начальни-ком. Є тут теж невеличка лі-карня, швальня і шевська, сто-лярня та слюсарна майстерні.

Маємо тут також церкву, по-ліцію, Буковини і з усіх ін-ших закутків України. Табор лежить недалеко моря на гор-бі. Перше враження, яке дає табор новоприбулим людям, не є найкраще. Сірі, низкі бара-ки, порозкидані на попелатій землі; сірі люди — все те мо-лотонне, таке одноманітне! Так і хочеться втекти кудись, від цих сірих бар.

З галузі шкільництва, то ма-ємо народню школу. Є ще так-зв. доповнючі курси для мо-лоді, що переросла і не має повної середньої освіти. Є та-кож матуральні курси, що під-готовляють молодь до матури, а є окремо шкільські курси.

З культурно-освітньої діяль-ності є театр, який працює дово-лі неперіодично за браком шукт. От мали ми недавно по-становку: «Як ковбаса та чар-ка» і «Дай серцю волю...» Сце-на, декорації і строї — все ро-бота таборян. Крім цього до-дають часті влаштування при-людне читання рефератів на науково-популярні теми.

Тепер про місце праці табо-рової редакції. Ми видаємо не-величкий таборовий часопис — «Інформаційний Листок» — що виходить тричі на тиждень. Він містить у собі радіо-вісти з цілого світа і таборову хро-ніку. Крім цього, саме тепер, готуємо до друку друге чис-ло нашого журналу «На чужині», що має літературно-громад-ський характер. Готуємо та-кож збірник українських на-родних пісень, який буде мі-стити понад сто пісень.

Треба ще сказати, що все це: церква, школа, курси, театр і редакція — все було організо-ване з ініціативи кількох лю-дей і таборова управа в цьому участі не приймала. Працюва-ти досить важко, бо на кожну-му кроці зустрічається або не-розумний опір, або просто холодне безінтересне став-лення — і то з боку своїх лю-дей. Але — «Боротися, це зна-чить жити!» А так хочеться працювати в користь бідного народу, що благає розпоро-шений по світі, не маючи при-тулку. Блукає, вигнаний зі своєї землі, з найкращої землі на світі...

І чи ж не є це дивне історич-не непорозуміння, незрозуміла непорозуміння, що ми, україн-ці, маючи найкращий у світі край за батьківщину, не можемо на-реши вибороти для себе того Свого Краю? Бо «у своїй хаті, своя правда і сила і воля»... а наш табор уявляє собою ніби

ЛЮДИНА, ЩО МАЄ НА ВСЕ ОДНУ ВІДПОВІДЬ: «НІ».
— Так характеризують в Парижі Вячеслава Молотова, советського інстара закордонних справ, що вчасі нарад Мирової Конференції ставиться до всіх пропозицій не-гативно. Фотографію скопили його, як іде по сходах до Луксезбруської Палати, від відбуваються наради.

Який брудний оцей чорний ринок

Що ви сказали б, коли б так довідалися, що ваше м'ясо, яке купуєте від м'ясара, перехову-ється в кімнаті погребника, де лежать мерці? «Я знаю, як би ви почувалися. Мені теж пере-верталося в жолудку, коли я перший раз побачив волове м'ясо, виложене на столі, на якому погребник забальсмовує тіла небіжчиків. Мені здава-лося, що це огидне й обиджа-юче пам'яті небіжчиків. Одна-ке, коли раз ви до цього при-звичаїлися, то прийшли до пе-реконання, що цей сховок має теж і свої добрі сторони. Кім-ната погребника є далеко чи-стіша, ніж не одне місце, в якому переховують м'ясо з чорного ринку. А в додатку, воно ще й безпечніше. Чейже ніхто не перегадає похоро-ного каравану, що в ньому мі-ститься. Люди вмирають кож-ної пори дня, але найчастіше вночі. Всібіські люди не пі-дозрівають нічого, коли вони побачуть звичайний чорний віз на якійсь сільській дорозі. Мій приятель погребник обі-злив малих фермерів в обрубі п'ятдесяти до сто миль і за-бирав від них м'ясо для нас, м'ясарів».

Хто прочитає ці вістки, ма-буть подумати, що це хтось ви-думує собі байки для заінте-ресування домашніх госпо-динь, коли вони йдуть по м'я-со до свого м'ясара вчасі, ко-ли панує чорний ринок. Од-наке це не вигадка, а сповідь м'ясара, що самий займався

продажком м'яса з чорного ринку і заробляв на фунті по 80 або й більше центів. Ця езовідь поміщена в останній числі журналу «Сатердей Ів-нинг Повст» за серпень б. р. Про себе цей м'ясар каже, що перед війною він заробляв пе-ресічно по 30 відсотків від м'я-са, яке він купував у правиль-ний спосіб і його бізнес при-носив йому річно \$3,000 дохо-ду на життя. Він працював то-ді пересічно по 10 годин ден-но, а 16 годин в суботу. Крім цього по замкненню крамниці проводив 15 годин тижнево для упорядкування і прикра-щення крамниці. Вчасі війни, як натасав чорний ринок, цей м'ясар приходив до крамниці в 10 годині перед полуднем, поситив долівку (трачанням, потелефонував до своїх по-стійних покупців і позбирав від них замовлення на м'ясо, повідправляв przypadкових по-купців і тоді виїздив на фар-ми.

Фармер мав уже м'ясо гото-ве, коли він приїхав, а решту передавав через погребника. Щоб не було підозріння, що «бучер» у своїх возі веде м'я-со, м'ясар брав із собою від-повідну кількість так званого сухого льоду, коли виїздив з міста, а фермер клав на цю скринку м'ясо, обкладав його скринками городини, крім цьо-го ще овочами і м'ясар був певний, що його ніхто не зло-вить. Крім цього не було май-же ніякої небезпеки прилов-

лення на фармах, бо уряд не мав тільки інспекторів, щоб їх розіслати по цілім просторі Америки. Так само не було небезпеки для фермера, коли він хотів забити яку штуку ху-добу на зарізь. Закон дозво-ляв фермерові зарізати до 5,000 фунтів ваги худоби для його власного вжитку. Ті, що укладали закон, мабуть не роз-биралися в тому, що фермер потребує найвище 1,500 фун-тів річно для себе і своїх ді-тей, отже решту може про-давати, кому любо. А різати худобу на фармах легко. Ні-хто не контролює роботи, ви-старчить мати ніж, або здо-рову палку, вантажне авто, дерево, щоб на нім розвісити зарізану штуку худоби, щоб стікла кров і ніхто не оглядає, чи худоба була здорова перед зарізанням, або чи м'ясо чисте, коли його відбирає м'ясар.

А як м'ясар приїхав уже з м'ясом до себе, частину сховав у своїй холодильні, другу части-ну перетримав десь у гаражі, а ще інші припаси віддав сво-му приятелю, торговцеві о-вочами й городини. Коли ще було замало сховків, тоді вже його ратував погребник, як сказано перед тим.

Звідки узялося тільки м'яса вчасі війни, що його прода-вано частинно по звичайних крамницях у законний спосіб, а в більшій частині на чорнім ринку? На це відповідає наш бучер так: Перед війною пе-ресічний американець зїдав 125 фунтів м'яса річно. Вчасі війни консумція м'яса дійшла до 156 фунтів на особу. Це сталося тому, що люди мали гроші і хотіли їсти тільки, що «влізлося». Тому, що не мож-но було дістати доволі м'яса по звичайній ціні, почали о-ферувати вищі ціни, щоб ли-ше м'ясо дістати. Це стало за-охотою для спекулянтів зало-жити чорний ринок. Фермери почали випродувати або за-бивати корови, як вони не ба-тато давали молока, бо за них дістали добру ціну на чорнім ринку. Для порівняння наво-дять наш бучер такі ціни на стейк: перед війною за фунт плачено в крамниці 55 центів, вчасі війни на підставі ціни Бюра Адміністрації Цін по 57 ц., а на чорному ринку по \$1.40!

Не диво, що вчасі війни бу-ло всіх різень в Америці 26,000, а перед війною 2,200, бо кож-ний, хто лише зміг собі пора-дити, закладав різню і то без контролю. Чирний ринок зароб-ляв \$1,250,000,000 річно, а пра-вильні різні, що підлягали за-

ПОШУКУЄМО 218 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ” НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода”, орган Українського Народного Союзу, сї-дома того, що П читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отсим надзвичайній кам-панії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — укра-їнським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свобода” на допомогу українським жертвам війни зложили:
283) Товариство У. Н. Союзу, від. 292 У. Н. Союзу,
Дітройт, Міш. \$ 100.00

Попередно проголошено \$ 28,291.85

Разом \$28,391.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу”, на таку адресу:

SVOBODA

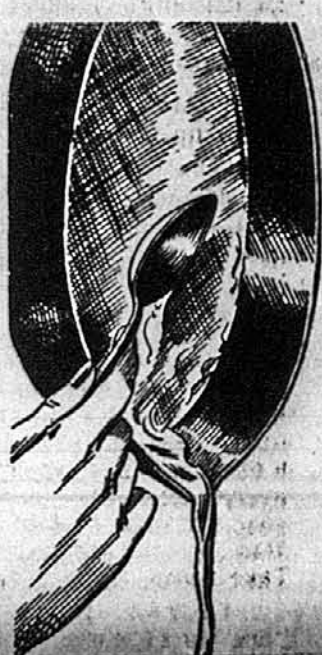
P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

конови, тратили мільони дола-рів. Вони не могли купувати потайки худоби, бо мали над собою постійну контролю і не могли достарчити м'яса, кіль-ка було треба, отже ждали лише часу, коли минеться кон-троля цін. Наш бучер, що ое-риписує, дивується лише, як то сталося, що не вибухла якась епідемія через недостачу са-нітарних улажень на чорнім ринку.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комі-тету жертвували: Відділ 204 У. Н. Союзу з Нью Йорку, Н. Й. \$10; Тов. Несенія Помічч У-країнським Справам з Дітрой-ту, Міш., \$10; бувший Цен-тральний Комітет українських організацій на західній сторо-ні міста Дітройту, що був зор-ганізований в 1938 році для несення помічч Карпатській У-країні, переслав \$52.30, як су-му, що осталась зо загальною зібраною квоти \$714.02, з якої в даному часі \$661.82, а в косі було лишилось \$52.20. В уряді цього комітету були такі урядники: О. Лушейко, голова; С. Левкут, секретар, а П. Кізел, касієр.

If You
Want
More
Soap,
Keep
Turning
In More
USED
FATS!

USED
FATS!

USED
FATS!

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ІА ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоб заохотили її читати.

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука	75 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для 2. класу) М. Матвійчука	75 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу) М. Матвійчука	75 ц.
ШКІЛЬНИЙ СПІВАНІК у двох частих. Зладив Ф. Колесса	75 ц.
ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ, написав Степан Руд-ницький для народних шкіл	60 ц.
МАТЕМАТИКА, Ів. Андрушенка, практичні пора-ди з арифметики та геометрії, опр.	50 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича	15 ц.
МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович	35 ц.
ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Бі-ленький	50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання пер-ших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук 75 ц.

Замовлення слати:

“SVOBODA”

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

НОТИ

З цих творів Книгарня „Свободи” має ще по кілька або кільканадцять примірників, тому хто скорше замовить, той зможе ще їх дістати.

НОТИ НА ФОРТЕП'ЯН

1) Дива в снігах стояло 2) Ой за гаям, гаям, фортеп'янові солі (дуже легкі), зібран М. Едельман	\$ .35
П. Ніжинський: Закувала та сива зозуля, фортеп'янове сольо	\$ .50
М. Лісенко: Засвітали козаченьки, марш зошереті „Чорномори”	\$ .50
С. Монюшко: Козак („Стоїть вітер над волею”) фортеп. сольо	\$ .75
В. Заремба: Сиде низенько, вечір близьенько, три мильоді україн-ської пісні	\$ .75
Прелюді В. Барвінського (5 композицій)	\$ .70
Український марш (ч. 20) зібран Е. Турула	\$ .70
В. Зенггарський: Українська шумка, фортеп. сольо	\$ .50
Українські танці (ч. 22) зібран Е. Турула	\$1.25
Українські танці (ч. 23) зібран Е. Турула	\$1.25
В. Барвінський: Українські народні пісні на фортеп'яні, зі словами	\$1.00

МУЗИЧНІ ТВОРИ

Українські пісні на один голос в супроводі фортеп'яна. Містить 43 різні пісні різних композиторів, зібран Е. Турула	\$1.50
Українські пісні й думи на один голос в супроводі фортеп'яна. Мі-стить 14 різних українських пісень і дум різних композиторів, зібран Е. Турула	\$ .70
Українські гимни, 13 різних гимнів на мужеський і мішаний хор в супроводі фортеп'яна, зібран Е. Турула	\$ .75
Українські воєнні пісні (козачькі й стрілецькі) різних композиторів. 25 ієсь на муж. і міш. хор в супр. фортеп., зібран Е. Турула	\$ .70
Я. Степовий: Музика до творів о. Олеса. 9 соль і 1 дует в супро-воді фортеп'яна	\$1.00
Музика до Кобзаря, різних композиторів. 15 творів на мішаний хор з со-лями сопрановими, теноровими і басовими, в супроводі фор-теп'яна, зібран Е. Турула	\$1.00
Музика до Кобзаря, різних композиторів. 10 творів на муж. і мішаний хор з со-лями баритона і тенора в супр. фортеп., зібран Е. Турула	\$1.00
Музика до снів Ю. Федьковича та інших авторів різних композиторів на квартеті, мі, хор і соль. 9 творів, зібран Е. Турула	\$ .75
Музика до снів В. Пачовського різних композиторів на жіночий і му-жеський хор в супроводі фортеп. 4 твори, зібран Е. Турула	\$ .70
Музика до снів Б. Лепкого, Барвінського і Сичинського, сольові пі-сні в супроводі фортеп'яна, зібран Е. Турула	\$ .70
Музика до снів І. Франка різних композиторів на міш. хор в супро-воді фортеп'яна. 8 творів, зібран Е. Турула	\$ .75
Українські маршові пісні, для хору зібран Євген Турула, 14 творів	\$ .75

Замовлення разом з належитістю слати до:

“SVOBODA”

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ВПИСУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІ

в боротьбі проти тоталітарних диктатур шукають способів мирної співпраці народів і держав, одні з книжок справді на часі є книжки про Україну, її минуле і сучасне:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ”
проф. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО
в англійському переводі:
A HISTORY OF
UKRAINE
By MICHAEL HRUSHEVSKY
СТОРИН 629 4 КАРТИ (мапи) PRICE \$4.00

Для замовлення вибріть поштовий купон і зашліть зо замовленням.

ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ”, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю осьтут _____ доларів моні-ордером (чеком) і прошу
вислати мені _____ примірників Історії України проф. Михайла
Грушевського в англійським-перекладі.

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____

Сторін _____

Праця для жінок і чоловіків
WANT ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT:
88-Argo 4-0237 — BYRant 9-0582

ПОТІБНО ЖЕНЩИН

Потрібно Укр. Жінки постійна, легка праця при укр. род. (3 особи) позамістом. Жадано рекомендації. Телефон: Leonia 4-3322

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Гідне вшанування пам'яті заслуженого громадянина.

Дня 29. серпня рознеслася несподівано сумна вістка про смерть довголітнього і заслуженого громадянина міста Філадельфії, Михайла Ф. Насевича. Хоч покійний останніми часами нездужав, то все ж ніхто не сподівався, що так скоро оставить цей світ.

Покійний Михайло Ф. Насевич був тим українцем, що здобув собі загальну пошану між українськими і іншими слов'янськими групами не лише в стейті Пенсильванія, але й поза ним. Ведучи погребове заведення поверх двадцять сім років у місті Філадельфії, це саме ажже є свого рода рекордом. Поза бизнесовими прикметами покійний відзначався щирістю, чеснотою і великою жертвенністю, а головне любов'ю до всього, що було рідне-українське. І це як раз витворило загальну пошану до покійного ще за життя. „Михайло Насевич був для всіх“, таке є правдиве почування цілого загалу.

В вівторок, 3-го вересня, зійшлися ввечері померх тисяч приятелів, щоб в останнє попрощали широго друга, а старенький о. канцлер Тарасівський, в асисті чотирьох священників, завершив цей вечір панакхидою. Відак в середу рано маніфестаційний похід з погребового заведення покійного до Катедрі, в присутності майже такого самого числа присутних з додатком його знайомих по бизнесовім ділі, з Філадельфії і околиць. Запокійну Боже-Службу відправив о. канцлер Тарасівський в асисті священників, а відак відправлено покійного на вічний спочинок на цвинтар на Факс Чейс.

По схороненню тлінних останків, всі зійшлися до Української Галі, щоб помянути друга. Підчас гостини довголітній приятель покійного, п. М. Дубас, як і інші старі піоніри Тов. Українсько-Американських Горожан, говорили про заслуги покійного до товариства, де покійний був одним із перших основателів. Знов, молодому Михайлові Ф. Насевичові бажали, щоб йшов слідами батька. Слід згадати, що молодий Михайло Ф. Насевич є такою самою вдачею, яким був його батько, бо вже тепер є членом різних організацій і товариств. Хоч він ще не покінчив студій, однак буде далі провадити це бизнесове заведення. На закінчення п. М. Дубас попросив присутніх, щоб зложили датки на народні цілі. Переведена збірка принесла 116 доларів.

Хай отсих кілька слів буде лиш згадкою про покійного, добру людину і доброго українця.

Громадянин.

АНСОНІЯ, КОНН.

3 похорону на спровадження сиріт з Європи.

Другого вересня ансонійська Українська Громада похоронила ще одного свого доброго громадянина, пок. Івана Шурана, родом з села Лисичинці, повіт Збарж, Західна Україна. Покійний прожив 60 років. Оставив у жалобі дружижку Катерину вдовою і двох братів Василя і Семена, та багато кривих і приятелів.

ВРАТУВАТ ТРОНИ—В Європі королі злітають з престолів один за другим, але грецький король Юрій II. має щастя. Референдум заявився в Греції за монархію. На як довго, не знають, але наразі Юрій II. може тепер повернутися з Англії до Греції як король.

Після похорону родина і приятелі зійшлися в салі вшанування пам'яті Покійного, а при тім не забули про рідний край. На завіз ліпнісаного, котрий пригадав, що Покійний був бездітний, а любив дітей-сиріт, бо і сам був півсиротою, тож найкраще буде, коли переведеться збірку на спровадження сиріт з Європи, на що присутні згодилися. Збірка принесла \$40. Жертували: К. Шуран, вдова, \$5.25; по \$2: В. Чухрій, Д. Мерещак, В. Юзвас, І. Бренета, О. Придун; М. Пікова \$1.50; по \$1: Н. Глива, С. Шуран, В. Шуран, Т. Кулявець, Т. Самодал, І. Кулявець, С. Пошпур, І. Олескевич, М. Юзвас, І. Піріг, М. Чухрій, Т. Захаревич, І. Біньковський, О. Москалюк, А. Піріг, Д. Геряк, І. Придун, В. Вавро, Решта дрібними жертвами. Щира подяка жертводавцям, а Покійному хай земля буде легкою і добрий спомина про нього.

Збірку в сумі \$40 вислано до З. У. А. Д. Комітету.

Василь Вавро.

ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж.

Замість цвітів на могилу. Дня 17. серпня відбувся похорон б. п. Митра Цимбалістого, котрий зівів убитий автомобілем. Покійний походив з села Заланів, повіт Рогатин.

Присутні на похороні зложили замість цвітів на могилу \$17 на спровадження українських сиріт з Німеччини. Збірку переслано до Укр. Доп. Комітету в Філадельфії. Жертви зложили по \$5: сестра покійного К. Микитка, І. С. Микитка; по \$2: В. І. К. Микитка, П. Микитка; по \$1: І. Вовк, М. Грабар, М. Зілінська.

Хай ця американська земля буде йому пером.

Соня Микитка.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

A most widely discussed book
VICTOR KRAVCHENKO'S
I Chose Freedom
496 pages.—\$3.50
Get your copy from
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

3 Канади треба платити тільки американською валютою

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

3029. Бойко Катерини, Бойчук Омеляна від Бойко Євгена.

3030. Галія Михайла від Галія Івана з с. Ракова, Снік.

3031. До знайомих з Яворівщини, з с. Боратич, Перемишль, з с. Дорошів Малий і Великий, Жовква, з Яворівщини від Пугулей Миколи, Миколи Миколи, Кучарський Володимира і Ходан Івана.

3032. До кривих з с. Тесарів, Стрий, від Убийко Михайла.

3033. Павлюк Анни з с. Литвинів, Підгайці, від Хома Богдана.

3034. Конок Михайла і Тетяни з с. Хлібичин Лісний від Конок Михайла.

Чібір Івана від Онуфрія Василя.

Петрів Насті від Панчак Прокопа.

3035. До земляків з міста Полтави від Коломацький Миколи.

3036. До знайомих з с. Кривотули, Товмач, від Гавазин Степана.

3037. Савич Михайла від Юзефів Василя з с. Рекшин, Бережани.

Маяк Марії, Петра і Параски від Куций Павла з с. Двірчик, Бережани.

До односельчан з с. Ценів, Бережани, від Медвідь Івана.

3038. Батюк Теодор з с. Маташів, Камінка Струмилова, від Батюк Івана.

3039. Вітовчик Миколи з с. Нагуєвичі, Дрогобич, від Лялюк Михайла.

3040. Кульчицький Милькович Володимира з с. Кульчиць, Самбір, від Кульчицький Милькович Омеляна.

3041. До односельчан з с. Острів, Любомиль, від Верчук Адама.

3042. Сирко Олексі і Василя з с. Боберка, Турка, Біжик Семена, Леся і Максима від Вата Івана і Сирко Василя.

3043. Парада Степана, Василя, Дмитра і Степана від Парада Ілька з с. Дальова, Снік.

3044. Головка Андрія і Івана зі Славська, Стрий, від Катман Василя.

3046. Волзінська Марії з с. Ушні, Золочів, від Харків Осипа.

3047. Грушевський Миколи з с. Хохонева, Рогатин, від Грушевський Михайла.

3048. Добропольський Йосифа з с. Доброполя, Бучач, від Каліняк Василя.

3049. Крачковський Михайла від Крачковський Івана з с. Діацлів, Камінка Струмилова.

3050. До тітки від Весоловський Івана, сина Павла і Катерини з Камінця Подільського (Летичів).

3051. Користинський Миколи з с. Локоті, Турка, від Користинський Федора.

3052. Орловський Петра, Смуток Степана, Смішко з с. Кривич, Перемишль, від Орловський Степана.

3053. Мегаль Марії і Антонини з Винник, Львів, від Дмитерко-Михайлів Анни.

3054. Федаш Івана і Михайла з с. Пацьковичі, Перемишль, від Грицик Володимира.

3055. Лецей Михайла з села Хмельківка, Станіславів, від Дем'янів Юрка.

3056. Пасічник Михайла з с. Богатківці, Підгайці, від Пасічник Євгенії.

3057. Шурот Паланки і Володимира з с. Путятинці, Рогатин, від Марченковський Володимира.

3058. Когут Григорія з с. Липя, Турка, від Когут Параскевії.

3060. Сельчак Луця з с. Плоски, Самбір, від Затварницький Дмитра.

3061. Репуницька Софії від Перегінцев Миколи.

3062. Ваніона Федора від Стадник Василя з с. Магдалинка, Тернопіль.

3064. Вуйків Михайла та Івана Сарабінців з с. Горожанка, Підгайці, від Мулик Михайла.

3065. Шараванський Миколи з с. Рогожин, Волинь, від Шараванський Льва.

3066. Походая Степана з с. Молодичів, Любачів, від Кравс Івана.

3067. Бревус Марії з с. Тустоголови, Зборів, від Древинський Дмитра.

3068. Попович Михайла з с. Сливниці Красичинська, Перемишль, від Попович Марії.

3069. Криховця Мирона з с. Снович, Золочів, від Галатин Павла.

3070. Прасіцького Григорія з с. Грицька, з с. Вендичани, Могилів, від Прасіцький Миколи.

3071. Серко Ева з с. Боски, Снік, від Серко Ольги (донька Миколи).

3072. Кравчиша Івана з с. Задвіря, Снік, від Малєцька Юлії (донька Осипа).

3073. Зарічняка Мирона з с. Вісток Великий, Снік, від Зарічняк Михайла.

3074. Ставового Михайла з с. Дроздовичі, Львів, від Ставовий Евстахія.

3075. Кульчицька Милашки (дочка Андрія) з с. Заставя, Тернопіль, від Філаск Михайла (син Степана).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЬО ЙОРК, Н. Я. — Збори 204. відділу відбулися в суботу, 14-го вересня, в год. 8:15 вечір, в галі укр. драм. громад. 331ст 14. вул. — М. Балонка, секр.

ІОНГСТАВН, О. — Бр. св. Івана Христителя, від 230. повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 15. вересня, в год. 2. пополудні, в галі церковній, 526 West 14th St. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Хто з членів бажав би набути ще одну полісу, так звану „Добла Індемніті“ (подвійне відшкодування в разі випадку), хай зголоситься на зборах у секретаря.

— За уряд: Р. Бенджин, предс.; М. Мушинський, кас.; І. Павловський, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Четверті річні збори Сестр. Благовіщення, від 125. відбулися в неділю, 15. вересня, в год. 1. пополудні, в парохіальній галі при Окей і Аке ул. — К. Пантас, предс.; П. Яворська, кас.; І. Пандола, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від 146. повідомляє членів, що наші збори відбулися в неділю, 15. вересня, в год. 1. пополудні, в У. А. О. 2965 Карпендер ул. — П. Андрушків, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Бр. св. Івана Христителя, від 277. повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 15. вересня, в год. 2. пополудні, в галі церковній, 23 Волонт ул. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до пологодження. — За уряд: В. Дерляца, предс.; С. Федірко, кас.; П. Курко, секр.

АМЕРІДЖ, ПА. — Тов. св. О. Ніколая, від 276. повідомляє всіх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 15. вересня, в год. 1. пополудні, в галі церковній, 23 Волонт ул. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до пологодження. — За уряд: В. Дерляца, предс.; С. Федірко, кас.; П. Курко, секр.

3076. До односельчан з с. Рогізна, Чернівці, Буковина, від Гаврилець Ілька (син Івана).

3077. Кітеля Матвія з с. Доропівчів, Кобрин, від Корещко Петра.

3078. Балабана Василя, Полонська Оксені (з дому Балабана), Шимчука Романа з с. Ходачкова Малаго, Тернопіль, від Балабан Онуфрія.

3079. Лабі Євгена з с. Заставя, Підгайці, від Пупішев Євгенії (Лабі).

3080. Трач Ярослав з с. С. Ботів, Станіславів, Чудок Д. Проців Анни і Марії від Чудок Степана.

3082. Хомяк Петра від Багдай Івана з с. Раделіч, Дрогобич.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661

Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конкретно вказати групу і число.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge 112 is holding its monthly meeting Sunday, September 15, at St. Peter and Paul Church hall, College Ave., after the 2nd Mass. — E. Lalik, Pres.; H. Prociw Treas.; R. Jacobic, Sec.

РАЧЕСТЕР, Н. Я. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від 367. відбулися в неділю, 15. вересня, в год. 1:30 пополудні, в галі церковній. Просимо всіх членів явитися на збори, бо є важні справи до пологодження. Також просимо членів вирішити свої вкладки і належності та розібрати свої чекі анівасені. Просимо не забути, що вже є нові грамоти для дітей, тому старайтесь придбувати якнайбільше нових членів. — За уряд: А. Бабій, Т. Песко, Р. Дмитрів.

ЕМЕРІДЖ, ПА. — Бр. св. Василя Великого, від 161. повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбулися в суботу, 14. вересня, в год. 7. вечір, у власній домівці. Обов'язком є всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до вирішення. — Уряд.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від 421. повідомляє всіх членів, що збори відбулися 14. вересня в Українській Домі, 91 Проспект ул. точно в год. 8. вечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до пологодження. Також просимо принести свої вкладки на збори. — За уряд: А. Береза, предс.; М. Ціпінська, кас.; П. Шеремета, секр., 250 Проспект ул.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від 292. подає до відома всіх своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 15. вересня, в год. 1:30 пополудні, в галі У. Н. Дому, 4655 Мартін ул. Просимо членів прийти чисельно на ці збори. Вже вийшла в життя нова поліса для дітей, так зв. „Едукейшен Поліс“, а для старших так зв. „Добла Індемніті“. Хто інтересується цими полісами, хай прийде на збори, тоді дасть більше інформації про них. — І. Форіс, предс.; І. Андрушків, кас.; П. Кізан, секр.

ПОШУКУЮТЬ

СТАНІСЛАВ МАКАРУХА з Суапою. Шукає пошуку кривих ГАРІ МАКАРА та ВОЛОДИМИРА ГУТАЯ, котрі жили, або ще живуть в Нью Йорку. Про дальші інформації писати на адресу:

J. D. TUNDICK

164 South St. Morristown, N. J.

Tel: Morristown 4-1636.

ШУКАЮ МОГО БРАТА

КАСПЕРА МАЛІЧАКА

що мав мешкати в Брукліні і мав ресторан у 1928 році, і кузина

ІОСИФА ДАЙЧУНА,

що мав мешкати в Сант Бетлегем, Па. Хто про них знає, або вони самі, хай пише:

A. M. de SVOBODA

P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

АННА ОМЕЛІАН, з роду МАКОГІН, шукає ПАНЦА-ІЗСОГО, чи його жінку АНАСТАЗІЮ, з с. Іванчан, повіт Збарж. Інтересований хай зголоситься на адресу:

Mrs. ANNA OMELIAN,

49 — 1st Ave., New York 3, N. Y., U. S. A.

ФАРМИ - ДОМИ - ЛОТИ

Всякого рода Бизнеси. Хочете купити, або продати, чи замінити? Без різниці де знаходиться, голосіться до:

БЮРА РЕАЛЬНОСТЕЙ

J. TANSKI

149 AVENUE A

NEW YORK 3, N. Y.

Tel.: GRamercy 7-7046

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБІГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення.

Ми узагодімо про- цілий цілий \$150.00

ПОХОРОН за

У випадку смутку в родні клієтці

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий зарядчик в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone BL 3-6783

ELIZABETH, N. J.

225 WEST JERSEY STREET

Phone EL 2-3811

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам во цілий такий цілий \$150

ОБСЛУГА НАРІЖАША

JOHN BUNCO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОУН, БРОУКЛІН, НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel. ME 6-5577

УКРАЇНСЬКИЙ КВІТАР
ЦВІТИ НА ВСІ ОКАЗИ
Sister's Flower Shop
308 Pacific Avenue, Jersey City, N. J.

Tel. BErgon 3-4808 4-5146

Доставляємо цвіти на БЕНКЕТИ, ВЕСІЛЛЯ, а ПОХОРОНИ НАША СПЕЦІАЛЬНІСТЬ. Цвіти до боку. Букети й Декорації.